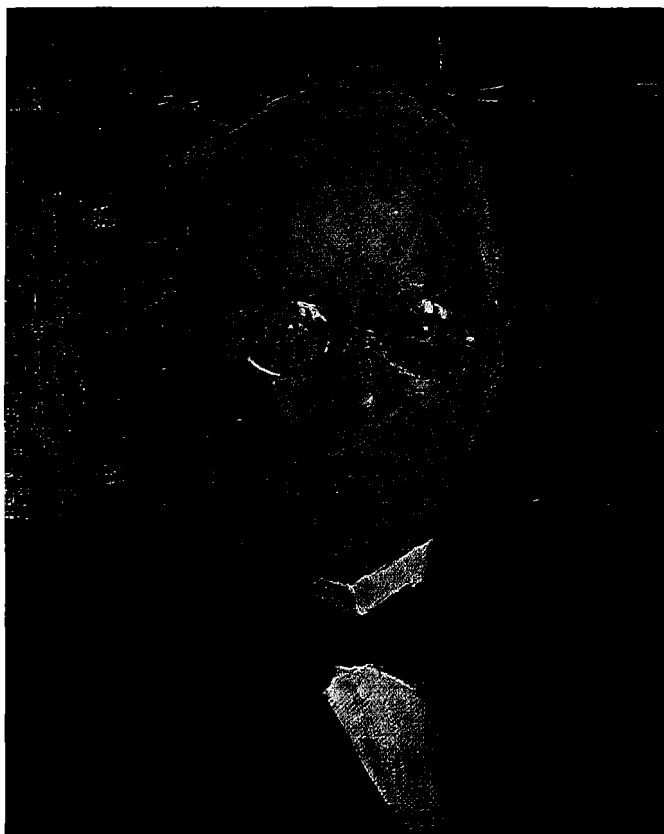

Axel Hamberg

AXEL HAMBERG

17.1 1863

28.6 1933

BIBLIOGRAFISK FÖRTECKNING ÖVER HANS TRYCKTA SKRIFTER

1883-1933

ALMQVIST & WIKSELL

STOCKHOLM

GÖTEBORG • UPPSALA

GEOGRAFISKA INSTITUTIONEN
UPPSALA

Den titelsidan motstående bilden av Axel Hamberg
återger ett utsnitt ur en oljemålning av Sam Uhrdin 1928,
porträtt i knästycke, vilket tillhör hans arvingar

Omslagets motiv är hämtat från ett fotografi
av vadningen över Sarvesjokk i Sarek den 11 juli 1900,
taget av Axel Hamberg

PRINTED IN SWEDEN BY

Almqvist & Wiksells Boktryckeri AB, Uppsala 1963

FÖRORD

ANLEDNINGEN till att en bibliografi över Axel Hambergs tryckta skrifter härmed offentliggöres, är att i år jämmt hundra år förflutit sedan hans födelse. Härtill kommer, att någon utförlig förteckning över dem hittills icke existerat. De bibliografiska uppgifter, vilka ingå i Uppsala universitets matriklar 1916 och 1926 presentera således endast ett i viss mån begränsat urval. Dessutom innehöllo de minnesrunor, vilka skrevos efter hans död 1933, icke några särskilda bibliografier, varför hans under de sista levnadsåren tillkomna skrifter aldrig blivit systematiskt förtecknade.

Jag har av dessa skäl känt det såsom en kär och angelägen uppgift att offentliggöra en utförlig bibliografi över min faders tryckta skrifter. Härvid har jag använt mig av hans efterlämnade papper, omfattande först och främst särtryck av de egna skrifterna, vidare urklipp av recensioner och tidsningsartiklar m. m. Det har under arbetets gång synt lämpligt att utöka antalet titlar i bibliografien med en del referat och intervjuer, vilka i allt väsentligt återgiva Axel Hambergs egna tankar och egna formuleringar. Vidare ha ur riksdagstrycken medtagits de referat som röra frågan om statsanslag till hans omfattande undersökningar inom Sarekområdet.

I vissa fall ha uppgifter om recensioner tillfogats under respektive titlar. Givetvis göra dessa hänvisningar ej anspråk på fullständighet utan äro att betrakta såsom strödda anteckningar, tillkomna för att åtminstone på några punkter

bidraga till en fylligare bild av den vetenskapliga diskussionen på samma sätt som även övriga notiser kanske kunna här och var ge någon kompletterande uppgift av intresse.

Efter listan över Axel Hambergs egna tryckta arbeten ha två korta avdelningar tillfogats. Den första av dessa utgör en förteckning över-innehållet i den stort upplagda och allmänt naturvetenskapligt planerade Sarekpublikationen, i vilken många kända vetenskapsmän medverkade och på vilken Axel Hamberg såsom organisatör och redaktör nedlade ett mycket omfattande arbete. I ett andra appendix ha ytterligare några arbeten av annan hand samlats. Dessa äro huvudsakligen av biografiskt innehåll och synas mig på ett värdefullt sätt ytterligare belysa hans vetenskapliga verksamhet, sådan den uppfattades av en del av hans närmaste medarbetare och vänner.

Det påstås ej sällan, att naturvetenskapliga forskningsresultat fortare bli föråldrade än humanistiska. En sådan uppfattning motsvarar ingalunda alltid det verkliga förhållandet. Snarare beror det på problemställningarnas kvalitet och utförandets metodiska skärpa, huruvida en undersökning, den må vara naturvetenskaplig eller humanistisk, visar sig äga ett mera bestående värde än det aktuella debattinläggets.

Många äldre, under primitiva förhållanden utförda observationer äga en säkerhet och exaktitud, som för vår med tekniska hjälpmedel mera bortskämda tid kan verka förvånansvärd; det är kvaliteten hos den mänskliga faktorn som i dessa fall varit avgörande. Sådana iakttagelser äro ej sällan ovärderliga såsom utgångspunkter för nya forskningar och deras dokumentariska värde såsom jämförelsematerial kan i åtskilliga fall öka i samma takt som tidsavståndet växer.

De i denna bibliografi sammanställda skrifterna ha tillkommit under en tidrymd som omspanner jämnt ett halvsekel och vars början nu ligger åttio år tillbaka. Sina första lärospån i naturvetenskaplig fältforskning gjorde Axel Hamberg nämligen redan 1883, då han såsom 20-årig student medföljde Adolf Erik Nordenskiöld till Grönland. Femtio år senare anknöt han i sin sista tryckta skrift till några minnen av de båda lapska skidlöpare, vilka medföljde på Grönlands-expeditionen för att där introducera skidan såsom hjälpmedel vid inlandsisens utforskande. Dessa båda samer blevo sedermera Axel Hambergs goda följeslagare under några av de mest strapatsrika Sarekfärderna. Härmed blev på ett signifikativt sätt cirkeln sluten i Axel Hambergs författarskap.

Mellan denna glansfulla upptakt och denna sista korta återblick ligger en mångfasetterad, uppslagsrik och enveten men tyvärr aldrig slutgiltigt sammanfattad vetenskaplig verksamhet. Hans intressen voro mycket omfattande och betraktades av mera specialiserade kolleger ej sällan såsom alltför vittfamnande. En överblick av hans skrifter jävar ej heller intrycket av en ovanlig mångsidighet. Det synes mig emellertid som om man i hans produktion likväl tydligt kan följa en så att säga ur frågeställningar och forskningsresultat organiskt skeende förvandling och förflyttning från det ena intresseområdet till det andra, utan att den klara sammanhållande helhetssynen för den skull försvagas. Denna mångsidighet berör områden som vanligen betraktas såsom slutna specialvetenskaper; för Axel Hambergs sätt att se blevo de emellertid endast olika sidor av samma naturvetenskapliga helhetskomplex. I det systematiska register, vilket avslutar denna bibliografi har ett försök gjorts att uppdelat materialet

FÖRORD

efter olika ämnesgrupper för att belysa mångsidigheten i denna enhet och enheten i denna mångsidighet.

De stora Sarekundersökningarna framstå i detta sammanhang endast såsom en del av hans livsverk, ehuru utan tvekan såsom den viktigaste. Det kan ej nog beklagas, att Axel Hamberg aldrig på äldre dagar fick tillfälle — eller kanske rättare sagt aldrig gav sig tillfälle — att innan krafterna sveko framlägga den stora sammanfattning av sina forskningar i Sarekfjällen, som så många av hans närmaste medarbetare och vänner hoppats på. Som det nu förhåller sig, får man mödosamt plocka samman delarna ur ett otal avhandlingar och småuppsatser. Även av detta skäl synes mig föreliggande bibliografi vara väl motiverad.

Jag är stor tack skyldig fil. kand. Inger Westberg, vilken bibliografiskt bearbetat och systematiserat hela materialet. Värdefulla råd och anvisningar har jag också fått av några bland min faders ännu levande medarbetare och lärjungar samt ett par av mina personliga studiekamrater och vänner, vilka genom sitt yrke i högre grad än jag själv besitta bibliografisk sakkunskap.

Per Gustaf Hamberg

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	5
Kronologisk förteckning över Axel Hambergs tryckta skrifter	II
Skrifter av skilda medarbetare ingående i den av Axel Hamberg redigerade och utgivna Sarekpublikationen	53
Skrifter i urval av andra författare belysande Axel Hambergs vetenskapliga gärning	61
Översikt över Axel Hambergs viktigare avhandlingar föredrag och yttranden fördelade efter innehållsgrupper	69
Personregister	75

KRONOLOGISK FÖRTECKNING

ÖVER

AXEL HAMBERGS

TRYCKTA SKRIFTER

1883-1933

I fråga om vetenskapliga avhandlingar och uppsatser har största möjliga fullständighet eftersträfvats, varför även åtskilliga till synes obetydliga smärre meddelanden förtecknats. Ett antal artiklar ur dagspressen, av vilka åtminstone några torde vara värda att framdragas ur glömskan, ha inordnats på sina kronologiskt givna platser; någon komplett lista över tidningsartiklar kan självfallet icke begäras, än mindre åstadkommas.

Till Axel Hambergs skrifter böra även räknas en del i skilda sammanhang förekommande referat av föredrag, diskussionsinlägg eller skrivelser, emedan de i väsentliga stycken kunna återge hans tankar och synpunkter, även om de ej upprepa hans formuleringar. Tryck av detta slag hava satts med titlarna inom klammer.

Hydrografisk-kemiska iakttagelser under den svenska expeditionen till Grönland 1883. 1. Med 7 taflor. [1]

Bihang till K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar. Bd 9, N:o 16, 1884, 65 s.

Meddelanden från Stockholms högskola. N:o 33.

Expeditionens öden skildrade i A. E. Nordenskiöld, Den andra Dicksonska expeditionen till Grönland, dess inre isöken och dess ostkust, Stockholm 1885. Om A. H. och tillkomsten av hans observationer läses särskilt i de båda av A. G. Nathorst författade sjätte och sjunde kapitlen (s. 250-348).

Hydrografiska iakttagelser under den svenska expeditionen till Grönland 1883. — Utdrag ur en större uppsats i Öfversigt af K. Vetenskapsakademiens Förhandlingar 1884, N:o 5. [2]

Ymer. Årg. 4 (1884), s. 1-11.

Hydrographical observations of the Nordenskiöld expedition to Greenland, 1883. [3]

Proceedings of the Royal Geographical society and Monthly record of geography, October No., 1884, s. 1-9.

Översättning av närmast föregående nummer, »communicated by Baron Nordenskiöld».

Hydrografisk-kemiska iakttagelser under den svenska expeditionen till Grönland 1883. 2. Med 4 taflor. [4]

Bihang till K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar.

Bd 10, N:o 13, 1885, 57 s.

Meddelanden från Stockholms högskola. N:o 37.

Anatas och titanit på rutil från apatitförekomsten vid Kragerö. [5]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 8 (1886), s. 475-476.

Beiträge zur Chemie des Meerwassers. 1-4. [6-9]

Journal für praktische Chemie. N. F. Bd 33 (1886), s. 140-150, 433-463, 3 tav.

1. *Von dem Verhältniss zwischen den Sulfaten und den Chloriden des Meerwassers.* S. 140-150.

2. *Ein Apparat zur Bestimmung des Stickstoffgases und der Kohlensäure im Meerwasser.* S. 433-441.

3. *Über das Stickstoffgas des Meerwassers.* S. 441-450.

4. *Von der Kohlensäure im Meerwasser.* S. 450-463.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1886, H. 10, nr 428. Av Alexander Supan.

Recension i Naturwissenschaftliche Rundschau. Jahrg. 1 (1886), s. 283-284.

Natürliche Corrosionserscheinungen und neue Krystallflächen am Adular vom Schwarzenstein. Mit zwei Tafeln. [10]

Bihang till K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar.

Bd 13, Afd. 2, N:o 4, 1887. 30 s.

Meddelanden från Stockholms högskola. N:o 59.

Om kristalliserad sarkinit (polyarsenit) från Harstigsgrufvan vid Pajsberg. (Tillsamman med Gustaf Flink.) [11]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 10 (1888), s. 380-387.

Om kristalliseradt bly från Harstigsgrufvan vid Pajsberg i Värmland. [12]

Öfversigt af K. Vetenskapsakademiens Förhandlingar 1888, N:o 7, s. 483-490.

Meddelanden från Stockholms högskola. N:o 78.

Mineralogische Studien. 1-6. [13-18]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 11 (1889), s. 25-32, 212-237, 1 tav.

1. *Optische Eigenschaften des Ekmanit.* S. 25-27.

2. *Über Karyopilit, ein wasserhaltiges Manganoxydulsilikat von der Grube Harstigen bei Pajsberg in Värmland.* S. 27-32.

3. *Über Flinkit, ein wasserhaltiges Manganarseniat aus der Grube Harstigen bei Pajsberg in Värmland.* S. 212-222.

4. *Krystallsystem des Synadelphit.* S. 222-224.

5. *Baryt von Harstigen.* S. 224-229.

6. *Optische Anomalien des Ekdemit (Heliophyllit) von Harstigen.* S. 229-237.

Über krystallisirtes Blei von der Grube Harstigen bei Pajsberg in Värmland nebst Bemerkungen über die Paragenesis der begleitenden Mineralien. (Mit 6 Holzschnitten.) [19]

Zeitschrift für Krystallographie ... 17, 3, 1889, s. 253-263.

- Mineralogische Studien.* 7-13. [20-26
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 12
(1890), s. 567-637, 2 tav.
7. *Über die Manganophylle von der Grube Harstigen bei Pajsberg in Vermland.* S. 567-579.
 8. *Ein manganhaltiger Chlorit von Harstigen.* S. 580-586.
 9. *Über Ganophyllit, ein Manganzeolith, von Harstigen.* S. 586-598.
 10. *Über Pyrophanit, eine mit dem Titaneisen isomorphe Verbindung der Zusammensetzung $MnTiO_3$, von Harstigen.* S. 598-604.
 11. *Bemerkungen über die Titaneisen-Eisenglanz-Gruppe.* S. 604-608.
 12. *Über die Habitusveränderung der Rhodonitkrystalle bei der Umwandlung in Karyopilit.* S. 609-617.
 13. *Bemerkungen über den Einfluss, welchen die Konzentration des Ätzmittels auf die Umgestaltung eines Krystalls beim Ätzen ausübt.* S. 617-632. — *Resumé [på svenska] af Mineralogische Studien 7-13.* S. 633-637.

Anmärkningar angående de s. k. nya mineralen »astochit» och »dahllit». [27

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 13
(1891), s. 801-803.

- Mineralogische Studien.* 14-15. [28-29
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 13
(1891), s. 537-575.
14. *Über die Naumann'schen Zeichen für die Flächen der rhom-*

- bischen, monoklinen und triklinen Krystalle und über eine Modifikation dieser Zeichen.* S. 537-545.
15. *Über den Rhodonit von der Grube Harstigen bei Pajsberg in Vermland.* S. 545-572. — *Resumé [på svenska] af Mineralogische Studien 14 u. 15.* S. 573-575.

[*Några betraktelser öfver möjligheten af Nordpolsfrågans lösning.*] [30
Ymer. Årg. 11 (1891), s. 75-77.

Referat av föredrag inför Svenska sällskapet för antropologi och geografi den 20 mars 1891.

Genmäle. [31
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 14
(1892), s. 599-600.

Rörande ett inlägg av Hj. Sjögren med anledning av A. H:s uppsats »Anmärkningar angående de s. k. nya mineralen 'astochit' och 'dahllit'». [Nr 27.]

[*Om hafsis, glacieris och glacierrörelse.*] [32
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 14
(1892), s. 558-559.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 1 december 1892.

[*Några iakttagelser från skredet i Værdalen.*] [33
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 15
(1893), s. 413-416.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 2 november 1893.

Om en profil från skredet i Værdalen. [34
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 15
(1893), s. 511-518.

[*Studier vid några glacierer på Spetsbergen sistlidne sommar.*] [35
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 15
(1893), s. 73-77.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska
föreningen i Stockholm den 2 februari 1893.

*En resa till Norra Ishafvet sommaren 1892, företagen med under-
stöd af Vegastipendiet.* [36

Ymer. Årg. 14 (1894), s. 25-61, 1 utvikbar karta. Textill.

Resan företogs av A. H. såsom ensam passagerare på ett norskt fängst-
fartyg.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1897, nr 722. Av Robert Sieger.

Mineralogische Studien. 16-19. [37-40
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 16
(1894), s. 307-329, 709-716.

16. *Über die Quarzgänge Jämtlands und ihre Minerale (Quarz,
Adular, Anatas u. a.).* S. 307-322.

17. *Über den Inesit von Jakobsberg bei Nordmarken in Vermland.*
S. 323-327.

18. *Thoritkrystalle mit Basisflächen aus der Fjeldsvandsgrube bei
Arendal in Norwegen.* S. 327-328. — *Resumé [på svenska]
af Mineralogische Studien 16-18.* S. 329.

19. *Über pyramidale Calcite von Visby.* S. 709-715. — *Resumé
[på svenska] af Mineralogische Studien 19.* S. 716.

[*Om de jemtländska kvartsgångarne.*] [41
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 16
(1894), s. 69-70.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 1
februari 1894.

[*Yttrande med anledning av att G. Nordenskiöld för Geolo-
giska föreningen i Stockholm den 5 april 1894 visade och be-
skrev Några mineral från Igalikofjorden i Grönland.*] [42
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 16
(1894), s. 244.

Etsförsök på kalkspat. 1-7. [43-49
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 17
(1895), s. 53-73, 453-472.

1. S. 53-55.

2. *Lösningshastigheten i saltsyra af olika ytor hos kalkspat.*
S. 56-73.

3. *Lösningshastigheten af olika ytor i saltsyra vid närvaro af
större mängder klorkalcium.* S. 453-457.

4. *Lösningshastigheten i saltsyra vid närvaro af större mängder
socker.* S. 457-458.

5. *Lösningshastigheten i utspädd saltsyra.* S. 458-459.

6. *Lösningshastigheten i ättiksyra.* S. 460-464.

7. *Lösningshastigheten i kolsyrehaltigt vatten.* S. 464-472.

Särtr. paginerat 1-21 i stället för 53-73.

Vid uppläggningsen av dessa försök synes A. H:s avsikt hava varit att
av dem sammanställa en gradualavhandling. Denna tanke fullföljdes
dock ej på grund av att hans intresse just vid denna tid fångades av
Sarekfjällen.

Studien über Meereis und Gletschereis. Mit zwei Tafeln. [50
Bihang till K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar.
Bd 21, Afd. 2, N:o 2, 1895. 13 s.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1898, nr 351. Av Hans Crammer.

Berättelse om en resa i Sarjekfjällen sommaren 1895. [51
Svenska turistföreningens årsskrift 1896, s. 152-192, 1 ut-
vikbar karta, 11 helsidesfotografier.

Utförlig skildring av A. H:s första resa i Sarek. Den i skala 1:100 000 återgivna kartskissen över Sarektjåkko och fjälltopparna närmast däromkring torde vara den första fotogrammetriskt konstruerade och publicerade kartan över ett svenskt fjällmassiv. Den finnes omtryckt i nr:is 82, 85 och 145.

Utdrag i omtryck i: De upptäckte Sverige. Färdschildringar från åtta årtionden. Urval och redaktion Olof Thaning. S. 40-46. Stockholm 1962. (=STF:s publ. nr 1605.)

Om Kvikkjokksfjällens glaciärer. [52
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 18
(1896), s. 621-636.

Recension i Société de géographie de Paris, Comptes rendus des séances, 1897, s. 355-357. Av Charles Rabot.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1898, nr 118. Av Robert Sieger.

Recension i Annales de géographie, 1900, bibliographie annuelle, nr 366. Av O. Nordenskjöld.

Temperaturobservationer i Mälaren och Saltsjön vid Stockholm. Med en tafla. [53

Bihang till K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar.
Bd 21, Afd. 1, N:o 4, 1896. 25 s.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1898, nr 119. Av Wilhelm Ule.

Lars Johan Igelström. † [54
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 19
(1897), s. 498-508.

Om glaciernas parallelstruktur. [55
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 19
(1897), s. 522-536.

Om Kvikkjokksfjällens glaciärer. Förelöpande meddelande N:o 2. [56
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 19
(1897), s. 513-521.

Recension i Société de géographie de Paris, Comptes rendus des séances, 1898, s. 133-135. Av Charles Rabot.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1898, nr 725. Av Robert Sieger.

Recension i Annales de géographie, 1900, bibliographie annuelle, nr 366. Av O. Nordenskjöld.

Resor i Kvikkjokks högfjäll sommaren 1896. [57
Svenska turistföreningens årsskrift 1897, s. 138-192, 1 ut-
vikbar plansch samt textill.

Från 1898 års svenska polarexpedition. [58-62
Aftonbladet den 29 maj, 29 juni, 4 augusti, 17 september
och 23 september (Landsortsupplagan) 1898.

Artikeln den 29 maj med titeln: 1898 års svenska polarexpedition.
»Antarctics» resplan. Artikeln den 29 juni med titeln: Från svenska
polarexpeditionen. Endast de tre sista artiklarna äro undertecknade
A. H.

Expeditionens öden skildrades av dess ledare A. G. Nathorst i ett föredrag inför Svenska sällskapet för antropologi och geografi den 21 oktober 1898, tryckt i: Ymer, Årg. 18 (1898), s. 321-348. Den behandlas utförligare i: A. G. Nathorst, Två somrar i Norra Ishafvet, I 1898, Stockholm 1900. Här äro talrika fotografier, tagna av A. H., reproducerade.

[*Yttrande* i anslutning till H. Bäckströms föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 3 mars 1898: »Meddelanden angående de bergarter, som närmast omgifva malmerna i Kirunavara och Luossavara.»] [63]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 20 (1898), s. 76-77.

[*Yttrande* med anledning av att W. Petersson för Geologiska föreningen i Stockholm den 3 mars 1898 visade Nybildade gipskristaller från Mansfeld.] [64]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 20 (1898), s. 78.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 3 november 1898 av G. Löfstrand: »Skrickerums grufva.»] [65]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 20 (1898), s. 307.

Från det svenska Jotunheimen. 1-4. [66-69]

Svenska Dagbladet den 29 juni, 11 augusti, 10 september och 8 oktober 1899. Textill.

Avsnitt 2 med titeln: Från Sveriges Jotunheimen.

Karta öfver Beeren Eiland uppmätt under 1898 års svenska polarexpedition af C. J. O. Kjellström och A. Hamberg. [70]
Ymer. Årg. 19 (1899), bifogad artikel av A. G. Nathorst: »Några upplysningar till den nya kartan öfver Beeren Eiland», s. 171-185.

Tryckt i skala 1:100 000. Beträffande ortnamnen se: Adolf Hoel, The place-names of Svalbard, Oslo 1942, särskilt s. 175 (Hambergs fjäll).

Karta öfver Kung Karls land upprättad under 1898 års svenska polarexpedition af C. J. O. Kjellström och A. Hamberg. [71]
Ymer. Årg. 19 (1899), bifogad artikel av A. G. Nathorst: »Kung Karls land», s. 1-32.

Den ursprungliga upplagan tryckt i skala 1:200 000. Omtryckt såsom utvikplansch i: A. G. Nathorst, Två somrar i Norra Ishafvet, I 1898, med skalan förminskad till 1:250 000.

Om Kvickjockfjällens glaciärer. Förelöpande meddelande N:o 3. [72]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 21 (1899), s. 695-707, 1 utvikbar tav. samt textill.

Recension i Annales de géographie, 1900, bibliographie annuelle, nr 366. Av O. Nordenskjöld.

Recension i La Géographie, Bulletin de la Société de géographie de Paris, 15 mars 1900. Av Charles Rabot.

Über die Basalte des König Karl Landes. [73]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 21 (1899), s. 509-532, 1 karta, 3 tav. samt textill.

Recension i Naturwissenschaftliche Wochenschrift. Bd 15 (1900), s. 451-452. Av A. Lorenzen.

[*Yttrande* med anledning av att H. Linner för Geologiska föreningen i Stockholm den 6 april 1899 visade ett av honom konstruerat instrument, Distanscirkeln.] [74]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 21 (1899), s. 270.

[*Yttrande* med anledning av O. Nordenskiölds föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 6 april 1899: »Några drag af Klondykes och Yukonområdets geologi.»] [75]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 21 (1899), s. 269.

[*Bidrag till Sarjektraktens quartära historia.*] [76]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 22 (1900), s. 481-488.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska föreningen i Stockholm den 1 november 1900.

[*En ny anmärkningsvärd, vid Skruppetorp i Godegårds socken af Östergötlands län belägen mineralförekomst.*] [77]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 22 (1900), s. 220.

Mycket kort referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 april 1900.

[Anmälan av] *J. Westman: Beobachtungen über die Gletscher von Sulitelma und Almajalos.* (Bull. Geol. inst. of Upsala Vol. 4: 1: 45.) [78]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 22 (1900), s. 327-330.

Om s. k. kristallvatten samt om zeolitmineralens vattenhalt. [79]
Svensk kemisk tidskrift. Årg. 12 (1900), s. 103-113.

[*Fasta bergets geologi inom Sarjektrakten.*] [80]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 23 (1901), s. 18-27.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska föreningen i Stockholm den 8 januari 1901.

Genmäle. [81]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 23 (1901), s. 77-79.

Rörande J. Westmans svar på A. H:s recension av J. Westmans avhandling »Beobachtungen über die Gletscher von Sulitelma und Almajalos.» [Nr 78.]

Geologiska och fysiskt-geografiska undersökningar i Sarjekfjällen. Stockholm 1901. 102 s., 2 utvikbara kartor samt textill. Akad. avh. [82]

Även i Ymer. Årg. 21 (1901), s. 145-204, 223-264. [Nr 85.]

[*Kristallografisk undersökning af svafvelkristaller i svartlera.*] [83]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 23 (1901), s. 384-386, 388-389.

Ingår i en uppsats av Edvard Erdmann: »Svafvelkristaller bildade på och i kvartär lera.» Ibid. s. 379-390.

[*Minnesord öfver A. E. Nordenskiöld.*] [84]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 23 (1901), s. 463-465.

Sarjekfjällen. En geografisk undersökning. [85]

Ymer. Årg. 21 (1901), s. 145-204, 223-276, 2 utvikbara kartor samt textill.

Även utgiven såsom doktorsavhandling (disp. den 28 maj 1901 vid Uppsala universitet) under titeln »Geologiska och fysiskt-geografiska undersökningar i Sarjekfjällen»; däri ej medtagna Ymer-sidorna 264-276 (kap. 9-12). [Nr 82.]

I Sarjekfjällen vintertiden. 1-5. [86-90]

Svenska Dagbladet den 15 maj, 23 maj, 4 juni, 7 juni och 13 juni 1902.

Populärt hållen skildring av A. H:s första vinterresa i Sarek; den fjärde artikeln innehåller dock en utförlig beskrivning av »snötäckets regioner». Jämför nr:is 92 och 125.

Kort framställning af fotogrammetriens användning i Sverige. [91]

Fotografisk tidskrift för november och december 1902, s. (161-189.) Textill. 161-167, 182-189

E. Doležal har i Zeitschrift für Vermessungswesen, 32 (1903), s. 273-282 med titeln »Photogrammetrische Arbeiten in Schweden» under eget namn publicerat en av A. H. sammanställd kortare tyskspråkig version av denna skrift.

[Snötäckets beskaffenhet på olika höjd öfver hafvet i de lappska fjällen.]

[92]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 24 (1902), s. 376-378.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 6 november 1902.

[Vetenskaplig undersökning af Lule lappmarks fjellområde.] [93]

Riksdagens protokoll. 1902. Bihang. Saml. 1: Afd. 1: Bd 1: 4, 351-356.

Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forskningsanslag jämte yttranden däröver.

[Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 10 januari 1902 av A. G. Högbom: »Om några grofkristalliniska stelningsstrukturer.»] [94]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 24 (1902), s. 22-23.

[Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 6 februari 1902 av E. Svedmark: »Jordskalvet i Vermland.»] [95]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 24 (1902), s. 65-66.

A. E. Nordenskiöld. † Sein Leben und seine wissenschaftliche Thätigkeit. [96]

Centralblatt für Mineralogie, Geologie und Palaeontologie. 1903, s. 161-175, 193-210.

[Glacierernas rörelsehastighet sommartiden.] [97]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 25 (1903), s. 79-81.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 5 februari 1903.

[Metoder för glacierundersökningar.] [98]

Ymer. Årg. 23 (1903), s. 481-482.

Referat av föredrag inför Svenska sällskapet för antropologi och geografi den 18 december 1903.

Mineralogische Studien. 20-24. [99-103]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26 (1904), s. 67-86, 1 tav.

20. Über einen pseudoregulären Antigorit von Persberg in Werm-land. S. 67-72.

21. Ein pseudoregulärer Antigorit von der Kogrube bei Nord-
marken. S. 73-76.

22. Ein Vorkommen von Triplit und ungewöhnlich grossen Tur-
malinen bei Skruppetorp im Kirchspiel Godegård in Öster-
götland. S. 77-80.

23. Turmalin aus dem Westerby'er Feldspatbruch im Kirchspiel
Hammar, Regierungsbezirk Örebro. S. 80-81.

24. Die Selbständigkeit des Ganophyllit als Mineralspecies.
S. 81-83. — Resumé [på svenska]. S. 84-86.

Till frågan om förekomsten af alltid frusen mark i Sverige. [104]

Ymer. Årg. 24 (1904), s. 87-93.

Jämför inlägg av A. H. med anledning av ett föredrag av J. G. An-
dersson om flytjord. Ymer. Årg. 25 (1905), s. 115.

Till frågan om manganofyllens ljusabsorptionsförhållanden. [105]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26,
(1904), s. 218.

Med anledning av en uppsats av J. E. Strandmark: »Bidrag till känne-
domen om celsian och andra barytfältspater.»

Un météorographe enregistreur sur les alpes de Laponie suédoise. [106]

La nature. Revue des sciences ... 32e année (1904), s. 408-
410. Textill.

Se även n:ris 262, 263 och 265.

Zur Technik der Gletscheruntersuchungen. [107]

Comptes rendus. IXe Congrès géologique international de
Vienne 1903 (tr. Wien 1904), s. 749-766. Textill.

[Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska för-
eningen i Stockholm den 7 januari 1904 av P. J. Holmquist:

»Utöns bergarter och geologi.»] [108]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26
(1904), s. 26-27.

[Yttrande med anledning av W. Ramsays föredrag inför Geo-
logiska föreningen i Stockholm den 7 januari 1904: »Kvar-
tärsystemet öster om Hvita Hafvet närmast med hänsyn till
förhållandena på halfön Kanin.»] [109]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26
(1904), s. 20.

[Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska för-
eningen i Stockholm den 5 maj 1904 av H. Johansson:

»Grängesbergsfältets geologi.»] [110]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26
(1904), s. 363-364.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 3 november 1904 av R. Sernander: »Några bidrag till de centralskandinaviska fjälltrakternas postglaciala geologi.»] [111]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 26 (1904), s. 466-467.

Astronomische, photogrammetrische und erdmagnetische Arbeiten der von A. G. Nathorst geleiteten schwedischen Polarexpedition 1898.
Mit einer Karte und 8 Textfiguren. [112]

K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar. Bd 39, N:o 6, 1905. 62 s.

Kartans titel är: »Karte der Baie Recherche und van Keulen Bay auf Spitzbergen während der von A. G. Nathorst geleiteten schwedischen Polarexpedition 1898 photogrammetrisch aufgenommen und konstruiert von Axel Hamberg.» Skala 1:100 000. — Bladet torde även ha förekommit separat.

Recension i La Géographie, Bulletin de la Société de géographie de Paris, 15 oktober 1906. Av Charles Rabot.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1906, nr 588. Av E. Hammer.

[*Några drag ur Lule älfs geologi.*] [113]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 27 (1905), s. 166-172.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska föreningen i Stockholm den 2 mars 1905.

Porjuskatarakterna och en forsfärd på Lule älf. [114]
Svenska turistföreningens årsskrift 1905, s. 281-293, 1 karta samt textill.

Utdrag i omtryck i: De upptäckte Sverige. Färdschildringar från åtta årtionden. Urval och redaktion Olof Thaning. S. 75-79. Stockholm 1962. (=STF:s publ. nr 1605.)

[*Utgivande af ett vetenskapligt arbete angående en högfjällstrakt i Lappmarken.*] [115]

Riksdagens protokoll. 1905. Bihang. Saml. 1: Afd. 1: Bd 1: 3, 306-315.

Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forskningsanslag jämte yttranden däröver.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 2 februari 1905 av R. Sernander: »Om skydd för naturminnesmärken.»] [116]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 27 (1905), s. 109.

[*Yttrande* med anledning av P. J. Holmquists föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 maj 1905: »Finnes jordens ursprungliga stelningsskorpa någonstades i behåll?»] [117]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 27 (1905), s. 262-263.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 7 december 1905 av A. E. Törnebohm: »Om en nyupptäckt nefelinsyenit-förekomst i Sverige.»] [118]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 27 (1905), s. 416-417.

Einfache Methode der Messung mikroskopischer Krystalle. [119
Zeitschrift für Krystallographie ... Bd 42 (1906), s. 13-15.
Berichtigung s. 280.

Hydrographische Arbeiten der von A. G. Nathorst geleiteten schwedischen Polarexpedition 1898. Mit 4 Tafeln und 7 Textfiguren. [120

K. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar. Bd 41,
n:o 1, 1906. 56 s.

Recension i Annalen der Hydrographie und Maritimen Meteorologie,
1907, s. 371-374. Av W. Brennecke.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1907, nr 528. Av Ludwig
Mecking.

[*Om uppkomsten af glaciärisens parallellstruktur.*] [121
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 28
(1906), s. 103-104.

Referat av föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 1
februari 1906.

Uppmätning af en stor jättegryta vid Strömstad. [122
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 28
(1906), s. 194-197.
Särtr. paginerat 138-141.

Öfversikt af Lule älfs geologi. [123
Sveriges geologiska undersökning. Ser. C. Afhandlingar
och uppsatser. N:o 202. Stockholm 1906. 74 s., 3 utvik-
bara kartor samt textill.

[*Yttrande vid Geologiska föreningens i Stockholm möte den
3 maj 1906. Diskussionsämne: »Om våra järnmalmers bild-
ningssätt.»*] [124

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 28
(1906), s. 348-350.

Die Eigenschaften der Schneedecke in den lappländischen Gebirgen. [125

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges
in Schwedisch-Lappland, ... Bd 1, Abt. 3, Gletscherkunde,
Stockholm & Berlin 1907, S. 1-68. Textill.

Recension i Annales de géographie, 1908, bibliographie annuelle,
nr 514. Av Per Stolpe.

Recension i Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 6 (1911/12), s. 285-287.
Av Eduard Brückner.

Om eskimåernas härkomst och Amerikas befolkande. [126
Ymer. Årg. 27 (1907), s. 15-48.

Om glaciärer, särskildt vårt lands. [127
Svenska kalendern 1907, s. 169-172.

[*Yttrande med anledning av F. Svenonius föredrag inför
Geologiska föreningen i Stockholm den 7 mars 1907: »En
metod att utröna de lösare jordarternas temperatur.»*] [128
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 29
(1907), s. 142.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 2 maj 1907 av J. G. Andersson: »Sveriges geologiska undersöknings organisation och framtida ställning.»] [129]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 29 (1907), s. 237.

I Spetsbergsfrågan. [130]
Svenska Dagbladet den 13 december 1908.

Lapplands klimat och glaciärer. [131]
Lappland, det stora svenska framtidslandet. En skildring i ord och bild af dess natur och folk ... utgifven af O. Bergqvist och Fredr. Svenonius. Stockholm 1908, s. 18–25. Textill.

Über die Methoden der Bestimmung der Gletscherenden und die Schwankungen der Sareker Gletscher in Schwedisch-Lappland. [132]
Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 3 (1908/09), s. 44–51.

Noch einmal die Gletschermessungen in Schwedisch-Lappland (Erwiderung). [133]
Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 3 (1908/09) s. 362–363.

Genmåle med anledning av Fredrik Svenonius' kritik (i samma band av denna tidskrift, s. 231) av A. H:s uppsats »Über die Methoden der Bestimmung der Gletscherenden ...» Jämför föregående nummer.

[*Yttrande* i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 9 januari 1908 av A. G. Högbom:

»Om isälfs- och issjöbildningar i Jämtlands fjälltrakter V om Storsjön.»] [134]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 30 (1908), s. 24.

[*Yttrande* vid Geologiska föreningens i Stockholm möte den 5 mars 1908. Diskussionsämne: »Om en ändring af nomenklaturen för våra granuliter eller hälleflintgneiser.»] [135]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 30 (1908), s. 215–216.

[*Yttrande* med anledning av A. Gavelins föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 3 december 1908: »Trädgränsernas nedgång i de lappländska fjälltrakterna.»] [136]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 30 (1908), s. 452.

[*Yttrande* med anledning av S. de Geers föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 3 december 1908: »Om flodskulptur vid Mora och Säter.»] [137]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 30 (1908), s. 455.

[*Inlandsisens afsmältning i fjälltrakten mellan Stora och Lilla Lule älf.*] [138]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 31 (1909), s. 414–421.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 november 1909.

Professor Axel Hambergs utlåtande. [139
Handlingar angående lediga professuren i meteorologi
vid Uppsala universitet. Uppsala 1909, s. 26-44.

Svindlare, okunnig eller galen. Uttalanden om Cook av professor
Hamberg och professor Nansen. [140
Afton-Tidningen den 22 december 1909.

Vermessungen der Sareker Gletscher (Lappland) im Sommer 1908.
[141
Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 4 (1909/10), s. 74.

[*Yttrande med anledning av A. Gavelins föredrag inför Geo-
logiska föreningen i Stockholm den 1 april 1909: »Om is-
dämda sjöar i norra Jämtland och Lappland.»*] [142
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 31
(1909), s. 194.

Bibliography. 8. Physical geography (morphology, glaciers etc.). [143
Maps and memoirs on Swedish geology. A catalogue
published by The geological survey of Sweden. Stockholm
1910, s. 119-127.

Die Geomorphologie und Quartärgeologie des Sarekgebirges. [144
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 32
(1910), s. 725-749, 1 utvikbar plansch, 1 utvikbar karta
samt textill.
Även utgiven såsom Livret-guide des excursions en Suède du XIe
Congrès géologique international, T. 1, N:o 10. Stockholm 1910.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1911, 2, s. 230 Av Robert
Sieger.

Recension i Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 5 (1910/11), s. 237-
238. Av Eduard Brückner.

Die Gletscher des Sarekgebirges und ihre Untersuchung. Eine kurze
Übersicht. Mit 4 Tafeln. [145

Sveriges geologiska undersökning. Ser. Ca. Afhandlingar
och uppsatser i 4:o. N:o 5: 3. 1910. 26 s. Textill.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1911, 1, S. 321. Av Robert
Sieger.

Recension i La Géographie, Bulletin de la Société de géographie de
Paris, 15 mars 1911. Av Charles Rabot.

Recension i Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 11 (1918/20), s. 208.
Av Eduard Brückner.

*Gesteine und Tektonik des Sarekgebirges nebst einem Überblick der
skandinavischen Gebirgskette.* [146

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 32
(1910), s. 681-724, 1 utvikbar karta samt textill.

Även utgiven såsom Livret-guide des excursions en Suède du XIe
Congrès géologique international, T. 1, N:o 9. Stockholm 1910.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1911, 1, s. 321. Av John Rekstad.

I Sarekfjällen. Några meddelanden om geologkongressens ex-
kursioner. Textill. [147

Svenska Dagbladet den 4 september 1910.

Populärt skriven men utförlig skildring av den vandring genom Sarek,
som organiserades av A. H. i samband med den internationella geo-
logkongressen i Stockholm 1910. Jämför n:r:is 160 och 266.

Kurze Übersicht der Gletscher Schwedens. Mit einer Karte. [148
Sveriges geologiska undersökning. Ser. Ca. Afhandlingar
och uppsatser i 4:o. N:o 5: 6. 1910. 10 s.]

Recension i *La Géographie*, Bulletin de la Société de géographie de
Paris, 15 mars 1911. Av Charles Rabot.

Recension i *Petermanns Mitteilungen*, 1911, 1, s. 321. Av Robert
Sieger.

Recension i *Zeitschrift für Gletscherkunde*. Bd 11 (1918/20), s. 207.
Av Eduard Brückner.

[*Om Sarek-traktens geologiska formationer och tektonik.*] [149
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 32
(1910), s. 677-679.]

Referat av diskussionen efter föredraget inför Geologiska föreningen i
Stockholm den 7 april 1910.

Über die Parallelstruktur des Gletschereises. [150
Compte rendu. IXe Congrès international de géographie,
Genève 1908 (tr. Genève 1910), T. 2, s. 352-359, 4 hel-
sidesfotografier.]

Recension i *Zeitschrift für Gletscherkunde*. Bd 6 (1911/12), s. 157-158.
Av Eduard Brückner.

Übersicht der Geologie des Lule älf. [151
Livret-guide des excursions en Suède du XIe Congrès
géologique international, T. 1, N:o 11. Stockholm 1910.
20 s. Textill.]

Recension i *Zeitschrift für Gletscherkunde*. Bd 5 (1910/11), s. 238.
Av Eduard Brückner.

[*Yttrande med anledning av F. Enquists föredrag inför Geo-
logiska föreningen i Stockholm den 3 februari 1910: »Om
den nutida och forna lokala glaciationen inom Jämtlands
och Härjedalens fjälltrakter.»*] [152]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 32
(1910), s. 231-232.

*Dichteunterschiede und Temperaturverteilung hauptsächlich der Bin-
nenseen.* [153]

Petermanns Mitteilungen 1911, 2, s. 306-312, 1 karta.

*En flytboj från Baldwin-Ziegler-expeditionen funnen på Spetsbergen
af svenska expeditionen 1910.* [154]

Ymer. Årg. 31 (1911), s. 100-102.

Jämför även en notis av A. H. om en flaskpost från S. S. Eclipse of
Dundee i: Ymer. Årg. 17 (1897), s. 86.

[*La Commission internationale des glaciers au Congrès géologique
international*, Stockholm, août 1910.] [155]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 5 (1910/11), s. 169-171.

Yttrande vid geologkongressen i Stockholm 1910.

[*Les variations périodiques des glaciers. XVme rapport, 1909. Réd.
par Eduard Brückner et Ernest Muret.*] [156]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 5 (1910/11), s. 177-202.

Uppgifter om Sverige lämnade av A. H. s. 190-192.

Strindbergssuppropet. En enquête bland undertecknarna. [157
Dagens Nyheter den 19 november 1911.]

Die schwedische Hochgebirgsfrage und die Häufigkeit der Überschiebungen. [158]

Geologische Rundschau. Bd 3 (1912), s. 219-236.

Denna skrift tillkom såsom ett svar på Fredrik Svenonius' angrepp mot W. von Seidlitz skildring av Sarekfjällens geologi i anslutning till A. H:s demonstrationer ute i terrängen under 1910 års exkursion. Jämför nr 266.

En bragd men ej fair play. Professor Hamberg slår malört i glädjebägaren. [159]

Afton-Tidningen den 8 mars 1912.

Intervju med anledning av Roald Amundsens framträngande i hemlighet till Sydpolen före Scott's expedition. Jämför nr 207.

Exkursion A 5. Das Sarekgebirge und das Tal des Luleälf. [160]
Compte rendu du XIe Congrès géologique international, Stockholm 1910 (tr. Stockholm 1912), s. 1257-1270. Textill.

[*Les variations périodiques des glaciers.* XVIme rapport, 1910. Réd. par Charles Rabot et Ernest Muret.] [161]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 6 (1911/12), s. 81-103.

Uppgifter om Sverige lämnade av A. H. s. 96-97.

Über die Erosionsformen der Talwasserscheiden als Beweis einer glazialen Erosion. [162]

Compte rendu du XIe Congrès géologique international, Stockholm 1910 (tr. Stockholm 1912), s. 475-476. Textill.

Äro de hvita eskimåerna af nordiskt ursprung? Våra etnografiska auktoriteter uttala sig. [163]

Dagens Nyheter den 12 september 1912.

Uttalanden av Erland Nordenskiöld, Carl Hartman och A. H.

Die zukünftige Gestaltung der internationalen Geographenkongresse. [164]

Petermanns Mitteilungen 1913, s. 143.

[*Les variations périodiques des glaciers.* XVIIme rapport, 1911. Réd. par Charles Rabot et Ernest Muret.] [165]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 7 (1912/13), s. 37-47.

Uppgifter om Sverige lämnade av A. H. s. 44-45.

Några ord om luftcirkulationen i norra Sverige. [166]
Ymer. Årg. 33 (1913), s. 32-38.

Med anledning av J. W. Sandströms föredrag »Vinterresor och meteorologiska iakttagelser i Lappland». Se: Ymer, Årg. 32 (1912), s. 500, samt 33 (1913), s. 5-31.

Recension i Petermanns Mitteilungen, 1915, s. 83. Av Henrik Mohn.

[*Upprättande av ett meteorologiskt höjdservatorium inom Sareks nationalpark.*] [167]

Riksdagens protokoll. 1913. Bihang. Saml. 1: Bd 1:4, 329-336.

Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forskningsanslag jämte yttranden däröver.

Das schwedische Ortsnamenkomitee und seine bisherige Arbeit. [168]
Petermanns Mitteilungen 1914, s. 206.

Die radioaktiven Substanzen und die geologische Forschung. Eine Übersicht. [169]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 36 (1914), s. 31-96. Textill.

Även utgiven såsom särskilt häfte, Uppsala, Akademiska bokhandeln i kommission, 1914.

[*Les variations périodiques des glaciers. XVIIIme rapport, 1912.* Réd. par Charles Rabot et Paul-L. Mercanton.] [170]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 8 (1913/14), s. 42-62.

Uppgifter om Sverige lämnade av A. H. s. 54.

[*Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 8 januari 1914 av V. M. Goldschmidt: »Om Devonformationen vid Röros i Norge.»*] [171]

Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 36 (1914), s. 23.

Den arktiska matfrågan eller En dröm vid Skitvattensberget. [172]

Gunnar Andersson. Kultur och natur. Studier och minnen på 50-årsdagen. Stockholm 1915, s. 65-70.

Författad under pseudonymen Mr Pancake. Med 2 teckningar utförda av författarens svåger, fil. lic. Ivar Nordlund. Motivet är hämtat från 1898 års expedition till Norra ishavet, under vilken festföremålet och A. H. voro kamrater.

[*Iakttagelser om lufttemperatur och trädgränser inom Sarektrakten.*] [173]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 180-185.

Referat av föredrag samt efterföljande diskussion inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 mars 1915.

Iakttagelser öfver lufttemperatur och skogsgränser i Sarektrakten.

[174]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 215-264. Textill.

Jämför föregående nummer.

[*Les variations périodiques des glaciers. XIXme rapport, 1913.*

Réd. par Axel Hamberg et Paul-L. Mercanton.] [175]

Zeitschrift für Gletscherkunde. Bd 9 (1914/15), s. 42-65.

Professor Axel Hambergs utlåtande.

[176]

Handlingar rörande tillsättandet av professorsämbetet i geografi vid Lunds universitet. 2. De sakkunniges utlåtanden. Lund 1915, s. 3-27.

Till frågan om Sarektraktens tektonik och bergarter.

[177]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 119-126.

Über die Arbeiten des K. Schwedischen Ortsnamenkomitees.

[178]

Atti. X congresso internazionale di geografia, Roma 1913 (tr. Roma 1915), s. 1-5.

Zur Kenntnis der Vorgänge im Erdboden beim Gefrieren und Auftauen sowie Bemerkungen über die erste Kristallisation des Eises in Wasser.

[179]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 583-619. Textill.

Recension i Zeitschrift der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin, 1916, Nr. 8, s. 561-562. Av E. Wunderlich.

[*Yttrande i diskussion efter föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 7 januari 1915 av A. Gavelin: »Om den geologiska byggnaden inom Ruotevare-området.»*]

[180

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 32.

Jämför även uppsats i samma band av A. H.: »Till frågan om Sarektraktens tektonik och bergarter.» S. 119-126. [Nr 177.]

[*Yttrande med anledning av G. Samuelssons föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 mars 1915: »Om den klimatiska innebörden af hasselgränsens och några andra växtgeografiska gränslinjers tillbakagång inom Skandinavien.»*]

[181

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 37 (1915), s. 190.

[*Meteorologiska observationer å Pärtetjåkko.*] [182
Riksdagens protokoll. 1916. Bihang. Saml. 1: Bd 1: 4, 81-92.

Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forskningsanslag jämte yttranden däröver.

Nya uttalanden om »En djurbok». »En ganska enastående samling», skrifver prof. Hamberg. [183

Svenska Dagbladet den 31 januari 1916.

En djurbok. Utgiven av Svenska Dagbladet. 2 uppl. Stockholm 1916.

[Anmälan av] *Vermessungen am Rhonegletscher 1874-1915*. Geleitet und herausgegeben von der Gletscher-Kommission der Schweizerischen naturforschenden Gesellschaft. [184

Ymer. Årg. 37 (1917), s. 182-187. Textill.

En vetenskapens martyr. Tragedien på Pärtetjåkko den 25 sept. 1917. [185

Svenska turistföreningens årsskrift 1918, s. 343-353. Textill.

Om observator Manne Hofling och hans förolyckande i närheten av sin arbetsplats på Pärtetjåkko.

Till särtrycksupplagan i plansch med porträtt av den bortgångne.

Förra sommarens dödsolycka i Pärtefjällen. [186

Svenska Dagbladet den 19 oktober 1918.

Finnes även såsom särskilt tryck, titel jämte 6 s.

Finsk och svensk ståndpunkt i Ålandsfrågan. [187

Aftonbladet den 26 april 1919. Textill.

[*Iakttagelser över sjöisens rörelser på sjön Sommen i februari och mars 1918.*] [188

Skandinaviska geofysikermötet i Göteborg ... 1918. Förhandlingar (tr. Göteborg 1919), s. 56-58. Textill.

Variant av ovanstående föredragsreferat i Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning den 31 augusti 1918.

- [*Meteorologiska observationer å Pårtejtjåkkå.*] [189]
 Riksdagens protokoll. 1919. Bihang. Saml. 1: Bd 1: 6,
 315-320.
 Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forsknings-
 anslag jämte yttranden däröver.

*Observations on the movement of lake ice in lake Sommen 1918 and
 remarks on the geographical distribution of similar phenomena.* [190]
 Bulletin of the Geological institution of Upsala. Vol. 16
 (1919), s. 181-194. Textill.

Kartläggningen av Sarektrakten. [191]
 Sveriges kartläggning. En översikt. Utgiven av Karto-
 grafiska sällskapet, Stockholm 1922, s. 155-167.

Ny teori om Kebnekajse av prof. Hamberg. [192]
 Svenska Dagbladet den 3 oktober 1922.

Sarekfjällen. Vägledning för färder i högfjällen mellan Lule
 älvs källarmar. Stockholm 1922. VIII, 110 s., 1 utvikbar
 plansch, 1 utvikbar karta. Textill. [193]

Svenska turistföreningens resehandböcker. 27.

Till denna resehandbok hör: »Karta över ortnamnen i Sarekfjäll-
 trakten, sammanställd av Axel Hamberg. Jämte schematisk framställ-
 ning av vattendragen ... och terrängformerna ...» Skala 1:300 000.

Kartan omtryckt separat 1954. Omslagstitel: »Hambergs karta över
 Sarek.» Tillägg till kartbladets text: »... sammanställd 1922 av Axel
 Hamberg ... Andra upplagan tryckt i oförändrat skick 1954 ...»
 STF:s publ. nr 1263.

Recension i Svenska Dagbladet den 20 februari 1922 av Carl Julius
 Anrick: »Sarekfjällen och deras utforskare. Professor Axel Hambergs
 storverk.»

Recension i Dagens Nyheter den 16 mars 1922 av H. N. Pallin:
 »Kring Kåtokjokotjkaskatjåcko. Professor Axel Hambergs nya bok
 om Sarekfjällen utkommen.»

Undervisningen i kartografi vid Uppsala universitet. [194]
 Sveriges kartläggning. En översikt. Utgiven av Karto-
 grafiska sällskapet. Stockholm 1922, s. 298-299.

[Anmälan av] *Gerhard Lindblom, Afrikas upptäcktshistoria från
 äldsta tider till Vasco da Gama.* Uppsala 1924. [195]
 Aftonbladet den 28 december 1924.

[*Disposition av anslag för professor Hambergs högfjällsundersök-
 ningar.*] [196]

Riksdagens protokoll. 1924. Bihang. Saml. 1: Bd 2, 450-
 454.

Referat av skrivelse från A. H. till Kungl. Maj:t angående forsknings-
 anslag jämte yttranden däröver.

[Anmälan av] *James Fairgrieve, Geografi och världsvälde.* Till
 svenska av E. Nyman. Lund 1924. [197]

Svenska Dagbladet den 30 december 1924.

Omtryckt i: Ymer. Årg. 45 (1925), s. 224-226.

[Anmälan av] *Carl Forsstrand, Nacka socken*. En hembygdsskildring. Uppsala 1924. [198]

Upsala Nya Tidning den 7 mars 1924.

Statsanslag till avhandlingarna är nödvändigt. Ett inlägg. [199]
Svenska Dagbladet den 17 december 1924.

Till frågan om förhållandet mellan växtgränser och klimat. [200]
Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 46 (1924), s. 369-374.

Ett regn- och myggtätt tält med god luftväxling. [201]
Svenska turistföreningens årsskrift 1925, s. 335-337.
Textill.

Geografiska föreningens jubileum. ... Högtidstal av professor Hamberg och föredrag av doktor Sven Hedin. [202]
Upsala Nya Tidning den 9 februari 1925.
A. H:s högtidstal avtryckt in extenso.

Om sjövindar, fallvindar och hagelskurar. [203]
Ymer. Årg. 45 (1925), s. 356-367. Textill.
Ingår i det häfte av Ymer, som utgjorde festskrift till Gunnar Andersson på hans 60-årsdag.

Alkavare lappkapell. En kulturbild. [204]
Svenska turistföreningens årsskrift 1926, s. 263-272.
Textill.

Bau von Hütten im Sarekgebirge. [205]

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, ... Bd 1, Abt. 1, Historik und Topographie, Stockholm & Berlin 1926, s. 1-46, 1 kartschiss, 2 tav. samt textill.

Recension i Nya Dagligt Allehanda den 18 april 1926 av Carl Samuelson: »De svenska ödemarkernas utforskande.»

Recension i Ymer, årg. 47 (1927), s. 80-87, av C. G. D. Hamilton: »Professor Axel Hambergs hyddbyggnader i Sarekfjällen.»

Gärdesgårdstyper i Jokkmokks socken. [206]
Fataburen 1926 (tr. Stockholm 1927), s. 177-186. Textill.

En polarrekordens man. Professor Hamberg om Amundsens livsgärning. [207]
Svenska Dagbladet den 3 september 1928.

Jämför nr 159.

[*Minnesord* i Geologiska föreningen över avlidna ledamöter, hållna på möten den 12 januari, 12 april och 4 oktober 1928.] [208]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 50 (1928), s. 110-112, 302-305, 469-473.

Parentationer bl. a. över Wilhelm Ramsay, Fredrik Svenonius, Otto Nordenskjöld och Gunnar Andersson.

Alfred Elis Törnebohm. Minnesteckning föredragen på Kungl. Vetenskapsakademiens högtidsdag den 27 mars 1929. Med porträtt. [209]

Levnadsteckningar över K. Svenska Vetenskapsakademiens ledamöter. 101. Stockholm 1929. 30 s.

Die Temperaturverhältnisse der Bodenschichten der Gletscher und Inlandeise. [210]

Comptes-rendus. XIVe Congrès géologique international, 1926. Madrid 1929. 9 s.

Recension i Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 52 (1930), s. 733. Av Gunnar Beskow.

Kanarieöarna. Utvidgad framställning av föredrag vid presidents nedläggande den 10 april 1929. [211]

K. Svenska Vetenskapsakademiens årsbok för år 1929, s. 353-420, 2 kartor samt textill.

On older methods of deep-sea soundings and what is known as »the Swedish deep». [212]

Geografiska annaler 1929, s. 147-155.

[*Yttrande* med anledning av E. Nilssons föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 april 1929: »En geologisk forskningsresa i Ostafrika 1927-1928.»] [213]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 51 (1929), s. 307-308.

Anleitung zur Messung der periodischen Grössenveränderungen der Gletscher. [214]

Geografiska annaler 1930, s. 125-129.

Commission U.G.G.I. des glaciers : Rapport pour 1914-1928. (Réd. par Axel Hamberg, Ch. Rabot et P.-L. Mercanton.)

Venezia 1930. 53 s. [215]

Das Schicksal der internationalen Gletscherkommission. [216]
Geografiska annaler 1930, s. 112-124.

En gärning av mod och plikt känsla. [217]
Stockholms-Tidningen den 20 september 1930.

Uttalande om Andrée-expeditionens dagböcker. För A. H.:s uppfattning om S. A. Andrées förberedelser inför ballongfärden se även diskussionsinlägg i: Ymer. Årg. 15 (1895), s. 183.

Exhibition of objects bearing on Prof. A. Hamberg's investigations of the Sarek mountains. [218]

International union of geodesy and geophysics. Fourth general assembly, Stockholm 1930. 6 s.

Nansen den borne organisatören. [219]
Stockholms Dagblad den 14 maj 1930.

Uttalanden av bl. a. Gerard De Geer, A. H., Erland Nordenskiöld och Lauge Koch med anledning av Fridtjof Nansens död.

[*Yttrande* med anledning av G. Beskows föredrag inför Geologiska föreningen i Stockholm den 4 december 1930: »Nyare synpunkter på fjälltrakternas jordflytning.»] [220]

Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 52 (1930), s. 767.

Das meteorologische Observatorium auf dem Pärtetjåkko. [221]
Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, ... Bd 5, Arbeiten des Pärtetjåkko-Observatoriums, ... Stockholm & Berlin 1931,

s. 1-88, 2 utvikbara tav. samt textill.

Recension i Stockholms-Tidningen den 12 juni 1931 av Hans W:son Ahlmann: »Hus av plåt och bomull i svenska högfjällen.»

Ermittlung des Einflusses des terrestrischen Horizontes auf die Sonnenscheindauer. [222

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, ... Bd 5, Arbeiten des Pärte-tjåkko-Observatoriums, ... Stockholm & Berlin 1931, s. 89-103, 1 utvikbar tav.

Struktur und Bewegungsvorgänge im Gletschereise nebst Beiträgen zur Morphologie der arktischen Gletscher. [223

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, ... Bd 1, Abt. 3, Gletscherkunde, Stockholm & Berlin 1932, s. 69-124, 16 tav.

Recension i Geologiska föreningens i Stockholm Förhandlingar. Bd 56 (1934), s. 572. Av E. Hallin.

Recension i Scientia, 1935, s. 159-160. Av Luigi De Marchi.

Meteorologische Beobachtungen auf dem Pärtetjåkko während des Beobachtungsjahres 1. Juli 1914 bis 30. Juni 1915. (Tillsamman med Axel Jönsson.) [224

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, ... Bd 5, Arbeiten des Pärte-tjåkko-Observatoriums, ... Stockholm & Berlin 1933, s. 105-210.

Till skidans femtioårsjubileum såsom redskap vid arktisk forskning. Minnesord. [225

På skidor. Föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige. Årsskrift 1933, s. 5-19, 1 karta samt textill.

SKRIFTER AV SKILDA
MEDARBETARE INGÅENDE I DEN
AV AXEL HAMBERG
REDIGERADE OCH UTGIVNA
SAREKPUBLIKATIONEN

Skrifterna äro ordnade kronologiskt i den följd de publicerades och således icke efter den indelning i band, motsvarande innehållsgrupper av skilda slag, vilken planerades men aldrig kunde helt genomföras, då serien icke fullbordats i ursprungligen avsedd omfattning.

Numren till vänster avse således de häften, Lieferungen, i vilka en eller flera uppsatser tillsammans ut-sändes till abonnenterna. För varje uppsats finnes pressläggningsdatum angivet. Arbeten av Axel Hamberg ingående i serien äro här ånyo upptagna men med hänvisning till sina respektive nummer i ovanstående huvudbibliografi.

Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch-Lappland, geleitet von Dr Axel Hamberg.

C. E. Fritzes Bokförlags-Aktiebolag, Stockholm. R. Friedländer & Sohn, Berlin. Tr. Stockholm 1907 ff.

En allmän presentation av hela detta arbetes uppläggning från början ges dels av A. H. själv i ett 1907 utgivet prospekt, fyra sidor på tyska i själva publikationens format och typografi, dels också i en recension av Gunnar Andersson i Ymer, Årg. 27 (1907), s. 438-441.

Nr 1. *Die Flechtenvegetation des Sarekgebirges.* Av Birger Nilson. Tr. 20.2.1907. (Bd 3, s. 1-70.) [226]

Nr 2. *Die Moose des Sarekgebietes.* Av H. W. Arnell och C. Jensen. Abt. 1. Tr. 10.6.1907. (Bd 3, s. 71-132.) [227]

Nr 3. *Die Wirbeltiere der arktischen und subarktischen Hochgebirgszone im nördlichsten Schweden.* Av Sven Ekman. Tr. 15.7.1907. (Bd 4, s. 1-124.) [228]

Nr 4. *Die Eigenschaften der Schneedecke in den lappländischen Gebirgen.* Av Axel Hamberg. Tr. 31.10.1907. (Bd 1, Abt. 3, s. 1-68.) [se nr 125]

Nr 5. *Über die Artselbständigkeit des Lemmus lemmus (Linné) gegenüber Lemmus obensis (Brants)*. Av Sven Ekman. Tr. 30.1.1908. (Bd 4, s. 125–132.) [229]

— *Die Mollusken der lappländischen Hochgebirge*. Av Nils Odhner. Tr. 30.1.1908. (Bd 4, s. 133–168.) [230]

— *Ostracoden aus den nordschwedischen Hochgebirgen*. Av Sven Ekman. Tr. 30.1.1908. (Bd 4, s. 169–198.) [231]

Nr 6. *Ichneumoniden aus dem Sarekgebirge*. Av A. Roman. Tr. 5.7.1909. (Bd 4, s. 199–374.) [232]

Även såsom akademisk avhandling vid Uppsala universitet, ventilerad den 26 maj 1909.

Nr 7. *Acariden aus dem Sarekgebirge*. Av Ivar Trägårdh. Tr. 30.6.1910. (Bd 4, s. 375–586.) [233]

Nr 8. *Die Moose des Sarekgebietes*. Av H. W. Arnell och C. Jensen. Abt. 2 och Abt. 3. Tr. 15.6.1910 och 10.10.1910. (Bd 3, s. 133–220, 221–268.) [234]

Nr 9. *Hydracarinerna der nordschwedischen Hochgebirge*. Av C. Walter. T. 1 och 2. Tr. 1.7.1911 och 27.2.1914. (Bd 4, s. 587–612 och 613–638.) [235]

— *Ostracoden aus den nordschwedischen Hochgebirgen*. 2. Mittheilung. Av Gunnar Alm. Tr. 27.2.1914. (Bd 4, s. 639–664.) [236]

Nr 10. *Dipteren aus dem Sarekgebiet*. Av B. Poppius, C. Lundström och R. Frey. Tr. 20.3.1916. (Bd 4, s. 665–696.) [237]

— *Turbellarien der nordschwedischen Hochgebirge*. Av Nils von Hofsten. Tr. 1.12.1916. (Bd 4, s. 697–742.) [238]

Nr 11. *Über die alpine und subalpine Collembolenfauna Schwedens*. Av Einar Wahlgren. Tr. 30.1.1919. (Bd 4, s. 743–762.) [239]

— *Lepidoptera aus dem Sarekgebirge*. Av B. Poppius. Mit einem Nachtrag von Yngve Sjöstedt. Tr. 30.1.1919. (Bd 4, s. 763–778.) [240]

— *Wasserbewohnende Oligochaeten der nordschwedischen Hochgebirge*. Av E. Piguet. Tr. 30.6.1919. (Bd 4, s. 779–804.) [241]

Nr 12. *Die Vegetation des Sarekgebietes*. Av Tor Åke Tengwall. Abt. 1. Tr. 18.5.1920. (Bd 3, s. 269–436.) [242]

Även såsom akademisk avhandling vid Uppsala universitet, ventilerad den 28 maj 1920.

Nr 13. *Studien über die Nebelfrostablagerungen auf dem Pärtetjåkko*. Av Hilding Köhler. Tr. 1.5.1919. (Bd 2, Abt. 1, s. 1–38.) [243]

— *Beobachtungen über den Ionengehalt und das Potentialgefälle der Luft auf dem Pärtetjåkko* vom 1. Juli 1914 bis zum 30. Juni 1916. Av Hilding Köhler. Tr. 1.12.1922. (Bd 2, Abt. 1, s. 39–76.) [244]

Nr 14. *Limicole Mermithiden aus dem Sarekgebirge und der Torne Lappmark*. Av G. Steiner. Tr. 15.5.1923. (Bd 4, s. 805–828.)

[245]

— *Rotatorien der nordschwedischen Hochgebirge*. Av Nils von Hofsten. Tr. 5.10.1923. (Bd 4, s. 829–894.)

[246]

Nr 15. *The Alga-flora of the Sarek Mountains*. Av K. Münster Ström. Tr. 30.11.1923. (Bd 3, s. 437–521.)

[247]

— *Snow Algae (Cryoplankton) from the Sarek Mountains*. Av K. Münster Ström. Tr. 30.11.1923. (Bd 3, s. 522–524.)

[248]

Nr 16. *Die Bacillariaceen-Vegetation des Sarekgebirges*. Av Friedrich Hustedt. Tr. 15.9.1924. (Bd 3, s. 525–626.)

[249]

Nr 17. *Die Gefäßpflanzen des Sarekgebietes*. Av Tor Åke Tengwall. Tr. 15.10.1924. (Bd 3, s. 627–674.)

[250]

— *Die Hieracien des Sarekgebietes in Lule Lappmark*. Av H. Dahlstedt. Tr. 25.2.1925. (Bd 3, s. 675–693.)

[251]

— *Nachtrag zur Flechtenflora des Sarekgebietes*. Av Tor Åke Tengwall. Tr. 25.2.1925. (Bd 3, s. 694–702.)

[252]

Nr 18. *Die Vegetation des Sarekgebietes*. Av Tor Åke Tengwall. Abt. 2. Tr. 15.6.1925. (Bd 3, s. 703–774.)

[253]

Nr 19. *Bau von Hütten im Sarekgebirge*. Av Axel Hamberg. Tr. 10.3.1926. (Bd 1, Abt. 1, s. 1–46.)

[se nr 205]

Nr 20. *Coleopteren aus dem Sarekgebiet*. Av Anton Jansson. Tr. 18.11.1926. (Bd 4, s. 895–938.)

[254]

Nr 21. *Untersuchungen über die Wolkenbildung auf dem Pärtetjåkko im August 1928 nebst einer erweiterten Untersuchung der Tropfengruppen*. Av Hilding Köhler. Tr. 15.3.1930. (Bd 2, [Abt. 1,] s. 77–128.)

[255]

Nr 22. *Hemipteren aus dem Sarekgebiet*. Av Tore Ekblom. Tr. 20.2.1930. (Bd 4, s. 939–948.)

[256]

— *Arachniden aus dem Sarekgebirge*. Av E. Schenkel. Tr. 16.2.1931. (Bd 4, s. 949–980.)

[257]

Nr 23. *Das meteorologische Observatorium auf dem Pärtetjåkko*. Av Axel Hamberg. Tr. 10.4.1931. (Bd 5, s. 1–88.)

[se nr 221]

— *Ermittelung des Einflusses des terrestrischen Horizontes auf die Sonnenscheindauer*. Av Axel Hamberg. Tr. 18.4.1931. (Bd 5, s. 89–103.)

[se nr 222]

Nr 24. *Struktur und Bewegungsvorgänge im Gletschereise nebst Beiträgen zur Morphologie der arktischen Gletscher*. Av Axel Hamberg. Tr. 29.4.1932. (Bd 1, Abt. 3, s. 69–124.)

[se nr 223]

SAREKPUBLIKATIONEN

Nr 25. *Meteorologische Beobachtungen auf dem Pärtetjåkko* während des Beobachtungsjahres 1. Juli 1914 bis 30. Juni 1915. Av Axel Hamberg och Axel Jönsson. Tr. 30.3.1933. (Bd 5, s. 105-210.) [se nr 224]

Nr 26. *Meteorologische Beobachtungen auf dem Pärtetjåkko* während des Beobachtungsjahres 1. Juli 1915 bis 30. Juni 1916. Av Hilding Köhler. Tr. 1939. (Bd 5, s. 211-319.) [258]

Utgiven av K. Vetenskapsakademien.

SKRIFTER I URVAL
AV ANDRA FÖRFATTARE

BELYSANDE
AXEL HAMBERGS
VETENSKAPLIGA GÄRNING

I detta appendix ha upptagits ett mindre antal skrifter av andra författare och av sinsemellan högst varierande slag, vilka dock alla bedömts på ett eller annat sätt vara av intresse för kännedomen om Axel Hambergs vetenskapliga gärning. Biografiska artiklar ur uppslagsböcker ha ej medtagits; likaså ha såsom regel födelsedagsnotiser och minnesrunor i dagspressen förbigåtts i den mån de endast upprepa på annat sätt tillgängliga fakta.

Ytterligare material av biografiskt intresse finnes emellertid angivet i åtskilliga av de notiser, vilka fogats till vissa av huvudbibliografiens titlar.

Axel Hambergs mineralsamling.

[259]

Nordens expositionstidning, nr 32, 14 juni 1897.

Denna exklusivt vetenskapliga samling, vilken till stor del utgjort underlaget till A. H:s mineralogiska och kristallografiska undersökningar, erhöll på initiativ av A. E. Nordenskiöld utställningens guldmedalj. Själva skådesamlingen förvarades i A. H:s hem i huvudsak oförändrad ända till hans död, varefter den enligt testamentariskt förordnande överflyttades till Naturhistoriska riksmuseets mineralogiska avdelning. Jämför Gregori Aminoffs biografi över A. H. [Nr 27 χ] 9

Sommarlif i högfjällen.

[260]

Svenska turistföreningens årsskrift 1898, s. 176–197. Av Knut Winge.

Skildrar Winges och A. H:s gemensamma Sarekvistelse under sommaren 1897.

Docenten Axel Hambergs undersökningar i Lappland.

[261]

Ymer. Årg. 19 (1899), s. 461–463. Redaktionell artikel av Gunnar Andersson.

Om Sarjektraktens undersökning ...

[262]

Ymer. Årg. 23 (1903), s. 328–330. Redaktionell artikel osignerad.

Behandlar särskilt Säkok- och Pärtetjåkkometeorografernas tillkomst.

Eine Wetterwarte im hohen Norden. [263]

Die Umschau. Jahrg. 8 (1904), N:o 29. Sign. v.K.

Om meteorograferna på Säkok och på Pärtetjåkko. Jämför nr 106.

En skånings färder i Lule Lappmarks fjelltrakter. [264]

Omtryck av tidningskorrespondenser. Malmö, Förlags-Aktiebolagets boktryckeri, 1904. 19 s. Av Birger Nilson.

Skildrar Nilsons och A. H:s gemensamma Sarekvistelse sommaren 1903, då även Sven Ekman och Ivar Trägårdh deltog.

The registration of meteorological phenomena in Lapland. [265]

Scientific American, 1904, den 3 december. Av Emile Guarini.

Om meteorograferna på Säkok och på Pärtetjåkko. Jämför nr 106.

Das Sarekgebirge in Schwedisch-Lappland. (Bericht über die Hochgebirgsexkursion des Stockholmer Geologen-Kongresses.)

[266]

Geologische Rundschau. Bd 2 (1911), s. 25-37. 4 tav. Av W. von Seidlitz.

Jämför n:ris 158 och 160.

Geografiska institutionen i Uppsala. En anstalt i framgångsrik utveckling. [267]

Svenska Dagbladet den 7 mars 1912. Av Carl Forsstrand.

Lapplands utforskande. Prof. Axel Hambergs »standard work».

— Fyra hyddor för vetenskapligt ändamål i Sarektrakten.

[268]

Stockholms Dagblad den 30 mars 1912. Sign. F. Sj-. [Fabian Sjögren.]

Vetenskapens pionjärer i Lappmarken. Mångåriga forskningar af

prof. Hamberg. Meteorologiskt höjdoobservatorium 1850 meter öfver hafvet. [269]

Svenska Dagbladet den 24 september 1914. Av Carl Forsstrand.

Presentation av observatoriet på Pärtetjåkko vid dess start såsom året runt bemannad naturvetenskaplig station.

En öfvervintring 1850 m. öfver hafvet. I observatoriet bland Kvickjocksfjällen. [270]

Svenska Dagbladet den 25 april 1915. Sign. -d. [Carl Forsstrand.]

Fortsättning av föregående artikel med en skildring av erfarenheterna under Axel Jönssons och Hilding Köhlers vistelse där under den första vintern.

Axel Hamberg. [271]

Hvar 8 dag. Årg. 23 (1922), n:o 23 den 5 mars.

Porträtt åtföljt av utförlig biografi.

Prof. Hamberg om sina mödor uppe i Sarjek. Ett 25-årigt forskningsarbete, som nu nått sin avslutning. [272]

Dagens Nyheter den 21 februari 1922.

Intervju med anledning av att A. H. erhöill Svenska turistföreningens guldmedalj.

Lazazzera, Rocco, Finn Malmgren. L'eroe polare. Roma 1931.
Cap. 6: La realtà della vita — Finn Malmgren sulle montagne della Lapponia. S. 79–121. [273]

Behandlar Finn Malmgrens vistelse på Pärtetjäckoobservatoriet samt innehåller i samband därmed uppgifter om A. H.

Ytterligare upplysningar om detta ämne återfinnas bl. a. i: Paul Wetterfors, Finn Malmgren, hans liv och arbete. Stockholm 1928. Jämför även Axel Walléns recension av nr 221 i: Ymer. Årg. 51 (1931), s. 412–413.

Axel Hamberg. [274]
Fysiografiska sällskapets i Lund Förhandlingar. Bd 3 (1933), s. 55–56. Med porträtt. Av Karl Axel Grönwall.

Axel Hamberg in memoriam. [275]
Svenska Dagbladet den 3 juli 1933. Av Hilding Köhler.

Axel Hamberg. [276]
Svensk geografisk årsbok 1933, s. 175–184. Av Hilding Köhler.

Innehåller en sammanfattande naturvetenskaplig värdering av A. H. som forskare på flera av hans viktigaste verksamhetsområden samt — i likhet med föregående »Axel Hamberg in memoriam» — en initierad personlig karakteristik.

Axel Hamberg. * 17/1 1863, † 28/6 1933. [277]
Till fjälls. Svenska fjällklubbens årsbok. Årg. 6, 1934, s. 45–46. Av Otto Sjögren.

Axel Hamberg. En minnesteckning. [278]
Ymer. Årg. 53 (1933), s. 437–440. Av John Frödin.

Även utgiven såsom Meddelanden från Uppsala universitets geografiska institution. Ser. A, N:o 6.

Axel Hamberg. * 17/1 1863, † 28/6 1933. Biografi. [279]
K. Svenska Vetenskapsakademiens årsbok för år 1934, s. 265–272. 2 tav. Av Gregori Aminoff.

Innehåller värderingen av A. H. såsom mineralog.

Observatoriestad på svenskt fjäll förfaller — vetenskapen slår larm. [280]

Stockholms-Tidningen den 7 augusti 1947. Sign. Kasko (Karl-Aage Schwartzkopf).

Det i denna artikel skildrade besöket på Pärtetjäcko har även inspirerat författaren till teaterpjäsen »Halv storm på Pärtefjället». Stockholm (tr. Uppsala) 1949.

Axel Hamberg, pionjär i Sarek. [281]
På skidor. Föreningen för skidlöpnings och friluftslivets främjande i Sverige. Årsbok 1953, s. 125–135. Av Kjell Carlsson.

Innehåller några utdrag ur A. H:s dagboksanteckningar.

I Sarekfjällen för 53 år sedan. [282]
Dopparedagen 1953, s. 7–16. Av Carl Skottsberg.

Skildrar Skottsbergs, A. H:s och Tycho Vestergrens Sarekvistelse sommaren 1900.

Geografer i helikopter forskar i fridlysta fjäll. [283]

Tidningen Upsala den 19 juni 1956.

Intervju med professor Filip Hjulström och fil. lic. Backa Erik Eriksson rörande den bearbetning av A. H:s materialsamlingar och fortsättning av hans fältstudier, som bedrivs av Geografiska institutionen vid Uppsala universitet.

»Berg helt vita av moln stigandes upp i skyen». [284]

Svenska Dagbladet den 1 april 1963.

Referat av professor Erik Rudbergs föredrag vid K. Vetenskapsakademiens högtidssammankomst den 31 mars 1963 i Riddarhussalen med titeln: »Axel Hamberg och forskarhyddorna i Sarek.» En del av tidningsupplagan samma dag innehåller ett alternativt referat av högtidssammankomsten under titeln: »Lysande forskarpionjärer minneshyllade i akademien». Sign. Heng [Henning Österberg].

ÖVERSIKT ÖVER
AXEL HAMBERGS
VIKTIGARE AVHANDLINGAR
FÖREDRAG OCH YTTRANDE
FÖRDELADE EFTER
INNEHÅLLSGRUPPER
JÄMTE
PERSONREGISTER

En uppdelning av A.H:s skrifter och yttranden enbart efter konventionella specialdiscipliner är icke möjlig att genomföra. Den skulle också av honom själv ha uppfattats såsom stridande mot hans egen övertygelse om alla naturvetenskapers beroende av sammanhanget. På tal om de traditionella akademiska ämnenas förhållande till varandra har han själv yttrat, att »naturens studium kom att uppdelas i fack, under det naturen själv är ett sammanhängande helt». Denna helhet såg han särskilt väl symboliserad i geografien. [Jämför bibliografiens nr 202.]

Anmärkas bör, att översikten endast innehåller referenser till A.H:s egna arbeten. Det efterföljande personregistret gör däremot hänvisningar även till de båda tilläggen om medarbetarna i Sarekpublikationen och om andra skrifter, vilka belysa A.H:s vetenskapliga gärning.

ETNOGRAFI: eskimåernas här- komst	[126] s. 33	Sarekmassivets och skandinaviska fjäll- kedjans geologiska struktur	[80] s. 25
	[163] 41		[146] 37
ETNOLOGI OCH KULTURHISTORIA:	[204] 48	Sarekområdets och Lule älvs kvartära historia och nyare terrängbildningar	[149] 38
	[206] 49		[158] 40
FOTOGRAMMETRI: Fotogrammetriskt konstruerade kar- tor bifogade skilda avhandlingar	[36] 18	Varia, kvartärgeo- logi och morfologi	[177] 43
	[51] 20		[76] 24
Historik	[70] 23	GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[113] 30
	[71] 23		[123] 32
GEOGRAFIENS ställning såsom vetenskap:	[82] 25	GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt	[138] 35
	[85] 26		[144] 36
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt	[112] 30	GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[151] 38
	[91] 26		[162] 40
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt	[191] 46	GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[33] 17
			[34] 18
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt		GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[122] 32
			[82] 25
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt		GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[85] 26
			[123] 32
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt		GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[146] 37
			[130] 34
GEOLOGI OCH FYSISK GEOGRAFI: Sarekfjällen, all- mänt		GEOLOGISKA KARTOR bifogade skilda av- handlingar:	[187] 45
			[197] 48

ÖVERSIKT

GLACIOLOGI:		HYDROLOGI OCH	
Forskningsmetodik	[98] s. 28	OCEANOGRAPHI:	
	[107] 29	Grönländska fjordar	[1] s. 13
	[132] 34		[2] 13
	[133] 34		[3] 13
	[214] 50		[4] 14
	[218] 51	Kemiska salt-	
Principiella och		vattenanalyser	[6-9] 14
komparativa			
studier	[32] 17	Norra Ishavet	
	[50] 20	och Spetsbergen	[120] 32
	[55] 21		
	[97] 27	Svenska insjöar	[53] 20
	[121] 32		[153] 39
	[127] 33		[188] 45
	[148] 38		[190] 46
	[150] 38	Äldre djuplod-	
	[210] 50	ningsmetoder	[212] 50
	[223] 52		
Speciellt Norra		KLIMATOLOGI M. M.	
Ishavet	[35] 18	Lapplands klimat,	
	[36] 18	allmänt	[131] 34
Särskilt Sarek	[52] 20		
	[56] 21	Pårtetjåkkoobser-	
	[69] 22	vatoriet	[106] 29
	[72] 23		[167] 41
	[78] 24		[182] 44
	[81] 25		[186] 45
	[82] 25		[189] 46
	[85] 26		[221] 51
	[145] 37		[224] 52
Årliga mättnings-		Snötäckets zoner	[89] 26
rapporter	[141] 36		[92] 26
	[156] 39		[125] 33
	[161] 40	Solskensvaraktighet	
	[165] 41	och terrestrisk hori-	
	[170] 42	sont	[222] 52
	[175] 43		
	[215] 50		
GLACIÄR-		Tjäle och tjäl-	
KOMMISSIONENS		lossning	[104] 28
historia:	[216] 51		[179] 43

ÖVERSIKT

Vindar och luft-		ORTNAMNS-	
cirkulation	[166] s. 41	KARTA över	
	[203] 48	Sarek:	[193] s. 46
Växtgränser och			
klimat	[173] 42	PERSONHISTORIA:	
	[174] 43	Minnesteckningar	
	[200] 48	över avlidna ve-	
MINERALOGI		tenskapsmän	[54] 21
Enstaka mineral,			[84] 25
kemiska, kristallo-			[96] 27
grafiska, optiska			[185] 45
undersökningar	[5] 14		[208] 49
	[11-19] 15	Personkarakteris-	[209] 49
	[20-25] 16	tiker i några tid-	
	[27] 16	ningsintervjuer	[140] 36
	[29] 17		[157] 39
	[31] 17		[159] 40
	[37-40] 18		[207] 49
	[83] 25		[217] 51
	[99-103] 28		[219] 51
	[105] 28		
Kristallers för-		POLARFORSK-	
hållande vid upp-		NINGENS	
lösning, allmänt	[10] 14	metodik	[30] 17
	[26] 16		[154] 39
	[43-49] 19		[225] 52
Metodologiska		RADIOAKTIVA	
notiser	[28] 16	SUBSTANSER	
	[119] 32	och geologisk	
Mineralens vat-		forskning:	[169] 42
tenhalt, allmänt	[79] 25		
Petrografiska		REGIONAL GEOGRAFI:	
varia	[37] 18	Kanarieöarna,	
	[41] 19	monografisk fram-	
	[73] 23	ställning	[211] 50
	[77] 24		
	[146] 37	RESEBERÄTTELSE:	
ORTNAMNS-		Norra Ishavet och	
FORSKNING,		Spetsbergsområdet	[36] 18
en presentation:	[168] 41		[58-62] 21
	[178] 43		[172] 42

ÖVERSIKT

Sarek och Lule älvdal	[51] s. 20	UNDERVISNINGS- FRÅGOR:	[194] s. 47
	[57] 21		[199] 48
	[66-69] 22		
	[86-90] 26	ÅTERBLICK	
	[114] 30	på egna och	
	[147] 37	närstående	
	[160] 40	forskningar:	[205] 49
			[218] 51
RESEHANDBOK: Sarekfjällen	[193] 46		[221] 51
			[225] 52

Ahlmann, H. W.	[221] s. 51	Bäckström, H.	[63] s. 22
Alm, G.	[236] 56	Carlsson, K.	[281] 67
Aminoff, G.	[259] 63	Cook, F.	[140] 36
	[279] 67	Crammer, H.	[50] 20
Amundsen, R.	[159] 40	Dahlstedt, H.	[251] 58
	[207] 49	De Geer, G.	[219] 51
Andersson, G.	[172] 42	De Geer, S.	[137] 35
	[203] 48	De Marchi, L.	[223] 52
	[208] 49	Doležal, E.	[91] 26
	— 55		
	[261] 63	Eklom, T.	[256] 59
Andersson, J. G.	[104] 28	Ekman, S.	[228] 55
	[129] 34		[229] 56
Andrée, S. A.	[217] 51		[231] 56
Anrick, C. J.	[193] 47		[264] 64
Arnell, H. W.	[227] 55	Enquist, F.	[152] 39
	[234] 56	Erdmann, E.	[83] 25
		Eriksson, B. E.	[283] 68
Bergqvist, O.	[131] 34	Fairgrieve, J.	[197] 47
Beskow, G.	[210] 50	Flink, G.	[11] 15
	[220] 51	Forsstrand, C.	[198] 48
Brennecke, W.	[120] 32		[267] 64
Brückner, E.	[125] 33		[269] 65
	[144] 37		[270] 65
	[145] 37	Frey, R.	[237] 57
	[148] 38		
	[150] 38		
	[151] 38		
	[156] 39		

PERSONREGISTER

Frödin, J.	[278] s. 67	[71] s. 23
Gavelin, A.	[136] 35 [142] 36 [180] 44	Koch, L. [219] 51 Köhler, H. [243] 57 [244] 57 [255] 59 [258] 60 [270] 65 [275] 66 [276] 66
Goldschmidt, V. M.	[171] 42	
Grönwall, K. A.	[274] 66	
Guarini, E.	[265] 64	
Hallin, E.	[223] 52	
Hamilton, C. G. D.	[205] 49	Lazazzera, R. [273] 66
Hammer, E.	[112] 30	Lindblom, G. [195] 47
Hartman, C.	[163] 41	Linner, H. [74] 24
Hedin, S.	[202] 48	Lorenzen, A. [73] 23
Hjulström, F.	[283] 68	Lundström, C. [237] 57
Hoel, A.	[70] 23	Löfstrand, G. [65] 22
Hoffing, M.	[185] 45	Malmgren, F. [273] 66
Hofsten, N. von	[238] 57 [246] 58	Mecking, L. [120] 32
Holmquist, P. J.	[108] 29 [117] 31	Mercanton, P.-L. [170] 42 [175] 43 [215] 50
Hustedt, F.	[249] 58	Mohn, H. [166] 41
Högbom, A. G.	[94] 27 [134] 34	Muret, E. [156] 39 [161] 40 [165] 41
Igelström, L. J.	[54] 21	Münster Ström, K. [247] 58 [248] 58
Jansson, A.	[254] 59	
Jensen, C.	[227] 55 [234] 56	Nansen, F. [140] 36 [219] 51
Johansson, H.	[110] 29	Nathorst, A. G. [1] 13
Jönsson, A.	[224] 52 — 60 [270] 65	[58-62] 22 [70] 23 [71] 23 [112] 30 [120] 32
Kjellström, C. J. O.	[70] 23	

PERSONREGISTER

Nilson, B.	[226] s. 55 [264] 64	Ramsay, W. [109] s. 29 [208] 49
Nilsson, E.	[213] 50	Rekstad, J. [146] 37
Nordenskiöld, A. E.	— 7 [1] 13 [3] 13 [84] 25 [96] 27 [259] 63	Roman, A. [232] 56 Rudberg, E. [284] 68 Samuelsson, C. [205] 49 Samuelsson, G. [181] 44
Nordenskiöld, E.	[163] 41 [219] 51	Sandström, J. W. [166] 41 Schenkel, E. [257] 59
Nordenskiöld, G.	[42] 19	Schwarzkopf, K.-A. [280] 67
Nordenskiöld, O.	[52] 20 [56] 21 [72] 23 [75] 24 [208] 49	Scott, R. F. [159] 40 Seidlitz, W. von [158] 40 [266] 64 Sernander, R. [111] 30 [116] 31
Nordlund, I.	[172] 42	Sieger, R. [36] 18 [52] 20 [56] 21 [144] 37 [145] 37 [148] 38
Nyman, E.	[197] 47	
Odhner, N.	[230] 56	
Pallin, H. N.	[193] 47	
Petersson, W.	[64] 22	
Piguet, E.	[241] 57	Sjögren, F. [268] 65
Poppius, B.	[237] 57 [240] 57	Sjögren, H. [31] 17 Sjögren, O. [277] 66 Sjöstedt, Y. [240] 57
Rabot, C.	[52] 20 [56] 21 [72] 23 [112] 30 [145] 37 [148] 38 [161] 40 [165] 41 [170] 42 [215] 50	Skottsberg, C. [282] 67 Steiner, G. [245] 58 Stolpe, P. [125] 33 Strandmark, J. E. [105] 28 Strindberg, A. [157] 39 Supan, A. [6-9] 14 Svedmark, E. [95] 27

PERSONREGISTER

Svenonius, F.	[128]	s. 33	Ule, W.	[53]	s. 20
	[131]	34			
	[133]	34			
	[158]	40			
Tengwall, T. Å.	[208]	49	Wahlgren, E.	[239]	57
				[273]	66
Thaning, O.			Wallén, A.		
	[242]	57		[235]	56
	[250]	58		[282]	67
	[252]	58			
Trägårdh, I.	[253]	58	Westergrén, T.	[78]	24
				[81]	25
Törnebohm, A. E.	[51]	20	Westman, J.		
	[114]	31		[273]	66
Trägårdh, I.	[233]	56	Wetterfors, P.	[260]	63
	[264]	64		[179]	43
Törnebohm, A. E.			Winge, K.		
	[118]	31			
	[209]	49			
Törnebohm, A. E.			Wunderlich, E.		
Törnebohm, A. E.			Österberg, H.		
				[284]	68